

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 10 d. Nr. 21RE-324 (AG-259/02-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vilmos Drigotienės (pranešėja), Vytauto Kurpuveso ir Komisijos pirmininko pavaduotojos Panevėžio apygardos skyriuje Vestos Šliogerytės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A.A. skundą dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

A.A. (toliau – pareiškėjas) prašo: 1) panaikinti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba, atsakovas) 2023 m. sausio 17 d. raštą Nr. S-6 (toliau – 2023 m. sausio 17 d. Raštas) dalyje ir 2023 m. kovo 17 d. raštą Nr.S-41 (toliau – Raštas, 2023 m. kovo 17 d. Raštas), kuriais nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1.1) kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 1.2) kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų; 2) įpareigoti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių (toliau – Kontrolierius, Kontrolierė) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo 2022 m. gruodžio 19 d. prašymą suteikti informaciją: 2.1) kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2.2) kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų.

Paaikšino, kad 2022 m. gruodžio 19 d. prašymu (toliau – ir Prašymas) kreipėsi, tame tarpe ir į Kontrolierių ir, be kita ko, prašė informuoti: 1) kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2) kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų. Kontrolierė Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. raštu Nr. S-6: 1) atsakydama į prašymą informuoti, kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika, nurodė, kad neturi galimybės atsakyti aiškiai ir išsamiai, nes nurodė, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami Tarnyboje. Dėl to pareiškėjo prašymą šioje dalyje laikė nesuprantamu turinio prasme ir pasiūlė prašymą patikslinti iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus (jų Kontrolierius, galima suprasti, nežino ir norėtų sužinoti); 2) atsakydama į prašymą informuoti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų, nurodė, kad prašymas šioje dalyje yra nekonkretus ir dėl to nesuprantamas. Kontrolierius pasiūlė prašymą patikslinti iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus (nepaaikšino, kaip mokslinių tyrimų nurodymas yra susijęs su gerosiomis akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikomis). Vykdydama Komisijos 2023 m. kovo 16 d. sprendimą Nr. 21RE-185 (AG-104/04-

2023) (toliau – ir 2023 m. kovo 16 d. Sprendimas), Kontrolierė 2023 m. kovo 17 d. Raštu pareiškėjo Prašymą dalyje dėl informacijos suteikimo laikė nepaduočiu.

Mano, kad Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Raštas ir 2023 m. kovo 17 d. Raštas skundžiamose dalyse yra nepagrįsti ir dėl to neteisėti – iš esmės nepagrįstai ir neteisėtai Kontrolierius atsisakė teikti informaciją nepagrįstų argumentų pagrindu: 1) neatsakė į prašymą informuoti, kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika. Kontrolieriaus nurodymas, kad neturi galimybės atsakyti aiškiai ir išsamiai, nes pareiškėjas nepateikė informacijos apie atsakovą ar informacijos, kuri yra atsakovo dispozicija, yra neargumentuotas – biurokratizmas (atsirašinėjimas). Pareiškėjui nekyla pareiga informuoti atsakovą apie paties atsakovo veiklą ir jo veiklos turinį, t. y. atskleisti atsakovui, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami atsakovo institucijoje (abejotina, ar jų atliekama tiek daug ir jų daugybė turi reikšmės informacijos suteikimui, be to, tokia statistika neskelbiama). Dėl to prašymas šioje dalyje negali būti nesuprantamas atsakovui turinio prasme (juo labiau kai didžiąją panašaus pobūdžio klausimų esmę atsakovas prašyme puikiai suprato) ir turėtų būti nagrinėjamas atsakovo institucijoje iš esmės – Kontrolieriui įstatymai ir kiti teisės norminiai aktai nustato įgaliojimus išsiaiškinti, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami ar nėra atliekami Tarnyboje. Be to, Kontrolierius nenurodė argumentų, kuo pasireiškia nesuprantamumas (kompetencija nesuprasti); 2) neatsakė į prašymą informuoti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų. Kontrolieriaus nurodymas, kad prašymas yra nekonkretus ir dėl to nesuprantamas yra neargumentuotas – biurokratizmas (atsirašinėjimas). Dėl to neaišku, kaip konkrečių Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų nurodymas Kontrolieriui sukonkretintų ir leistų Kontrolieriui suprasti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų. Kita vertus, pareiškėjui nekyla pareiga informuoti atsakovą apie paties atsakovo veiklą ir jo veiklos turinį, t. y. atskleisti atsakovui, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami atsakovo institucijoje. Dėl to prašymas šioje dalyje turėtų būti nagrinėjamas atsakovo institucijoje iš esmės – Kontrolieriui teisės aktai nustato įgaliojimus išsiaiškinti, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami ar nėra atliekami Tarnyboje. Be to, Kontrolierius nenurodė argumentų, kuo pasireiškia nesuprantamumas (kompetencija nesuprasti), kai Tarnyba, įgyvendindama jai keliamą tikslą ir uždavinius, nustato gerąsias akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikas mokslinėje veikloje, mokslo (meno) sklaidoje, studijose ir su studijomis susijusioje veikloje ir prižiūri jų laikymąsi.

Mano, kad Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Raštas ir 2023 m. kovo 17 d. Raštas aptariamoje dalyje yra nepagrįsti ir neteisėti, nes juose nėra prašytos informacijos, neaišku, kokią informaciją Kontrolieriui apie Tarnybą reikėtų pateikti ir nurodyti. Dėl to Kontrolierės veiksmus, kuriais ji Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Raštu ir 2023 m. kovo 17 d. Raštu nepagrįstai ir neteisėtai iš esmės atsisakė suteikti prašomą informaciją aptariamoje dalyje, vertina kaip neveikimą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 92 straipsnis) (b. l. 1–3, 20–22).

Pareiškėjas pateikė Komisijai rašytinius paaiškinimus, taip pat prašė perduoti ginčą nagrinėjamoje administracinio ginčo byloje spręsti neteisminės mediacijos būdu (b. l. 55–56).

Tarnyba pateikė atsiliepimą, nurodė, kad nesutinka su pareiškėjo skundo argumentais, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad Tarnyboje 2022 m. gruodžio 19 d. gautas pareiškėjo Prašymas, kuriuo jis pateikė 8 prašymus. Tarnyba pareiškėjui išsamiai paaiškino ir pagrindė Kontrolieriaus kompetenciją, nurodė priežastis, dėl kurių neturi galimybės suteikti informaciją ar nepasisako, suteikė informaciją į pareiškėjo Prašymą bei prašė patikslinti prašymus iki 2023 m. sausio 27 d. (rašto „Dėl 2 prašymo“ dalis ir dalis „Dėl 5.2 prašymo“). Iki Tarnybos nurodyto termino (2023 m. sausio 27 d.) pareiškėjas Prašymo 2 ir 5.2 prašymų Tarnybai nepatiksino, apie netinkamai Tarnybos suprastus jo prašymus neinformavo. Pareiškėjas 2023 m. vasario 8 d. pateikė skundą Komisijai dėl Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalies. Komisija 2023 m. kovo 16 d. priėmė sprendimą, kuriuo pareiškėjo skundą tenkino iš dalies ir įpareigojo Tarnybą užbaigti pareiškėjo Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimo procedūrą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, likusią pareiškėjo skundo dalį nusprendė laikyti nepagrįsta. Tarnyba,

vykdydama Komisijos įpareigojimą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – Taisyklės) 40 punktu, užbaigė Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimo procedūrą. Atsakymas pareiškėjui pateiktas 2023 m. kovo 17 d. Raštu per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą bei vadovaujantis VAI ir Taisyklių nuostatomis.

Pažymi, kad pareiškėjas skunde nepaaiškino 2023 m. kovo 17 d. Rašto nepagrįstumo ir neteisėtumo. Skunde nurodyta, kad Tarnyba skundžiamu raštu pareiškėjo Prašymo 2 punktą ir 5.2 papunktį laikė nepaduotais. Šiuo aspektu sutinka su pareiškėju. Nurodo, kad Komisija 2023 m. kovo 16 d. sprendimu nusprendė pareiškėjo skundą tenkinti iš dalies ir įpareigojo Tarnybą per VAI 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą užbaigti pareiškėjo Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimo procedūrą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, likusią Pareiškėjo skundo dalį laikyti nepagrįsta. Cituoja Komisijos 2023 m. kovo 16 d. Sprendimą, teigia, jog 2023 m. kovo 17 d. Raštu užbaigta Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimo procedūra laikant minėtuosius nepaduotais dėl Tarnybos nustatytų jų trūkumų nepašalinimo iki nurodyto termino.

Nesutinka su pareiškėjo teiginiu, kad Kontrolierius skundžiamu Raštu „nepagrįstai ir neteisėtai iš esmės atsisakė suteikti ir pateikti prašytą informaciją“ dėl Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio, skundžiamas Raštas yra nepagrįstas ir neteisėtas, nes jame „nėra prašytos informacijos“. Pirma, Tarnyba pareiškėjo Prašymą nagrinėjo vadovaudamasi VAI ir Taisyklių nuostatomis, kaip buvo Komisijos įpareigota 2023 m. kovo 16 d. sprendimu. Antra, Tarnyba pareiškėjui atsakė skundžiamu Raštu nedelsiant, t. y. tą pačią dieną, kai Tarnyboje buvo gautas Komisijos 2023 m. kovo 16 d. sprendimas. Trečia, Tarnyba laikosi pozicijos, kad nagrinėdama asmenų prašymus neturėtų jų grįžti įvairiomis prielaidomis, spėliojimais, ką asmenys manė ar galėjo manyti formuluodami prašymus, todėl siekdama pareiškėjui suteikti išsamią informaciją ir vadovaudamasi VAI 3 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Tarnyba 2023 m. sausio 17 d. Raštu ne atsisakė suteikti informaciją, o vadovaudamasi gero administravimo principu prašė pareiškėją patikslinti Prašymo 2 punktą ir 5.2 papunktį iki 2023 m. sausio 27 d. Pareiškėjas iki Tarnybos nurodyto termino Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio Tarnybai nepatikslino. Atsižvelgdama į tai, Tarnyba skundžiamu Raštu priėmė teisės aktų reikalavimus atitinkantį (aiškų ir motyvuočių) administracinės procedūros sprendimą. Matyti, kad pareiškėjui buvo ne atsisakyta suteikti informaciją, o buvo užbaigta Pareiškėjo Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimo procedūra, laikant nurodytus pareiškėjo prašymus nepaduotais (nurodyta teisės norma, kuria remiantis buvo užbaigtas Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio nagrinėjimas, aiškiai nurodyta, kad Prašymo 2 punktas ir 5.2 papunktis laikomi nepaduotais ir pateikti to motyvai). Todėl Pareiškėjo teiginiai, kad Tarnyba Raštu atsisakė suteikti prašomą informaciją, yra nepagrįsti (b. l. 41–44).

Pageidauja, kad skundas būtų nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, prašo priimti sprendimą Tarnybos atstovui nedalyvaujant (b. l. 44).

Tarnyba išreiškė nesutikimą dėl neteisminės mediacijos taikymo sprendžiant ginčą šioje byloje (b. l. 64).

Skundas tenkintinas

Remiantis byloje surinkta medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas pateikė Prašymą dėl įstatymo projekto nurodytiems subjektams, nurodydamas, jog šiuo raštu ne tik formuluojami prašymai, bet ir teikiamos pastabos dėl Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6(1), 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8(1) straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), kviečiama diskutuoti, siekiant atsakyti į toliau keliamus klausimus dėl įstatymų normų konkurencijos ir mokslinės veiklos konkurencijos apskritai. Pareiškėjas Prašymu, be kita ko, Kontrolieriaus prašė, atsižvelgiant į Įstatymo projektą, informuoti: <...> 2) Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika, <...> 5) Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl: <...> 5.2) Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų; <...> “(b. l. 4–10).

Tarnyba 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“, be kita ko, nurodė, kad Tarnybai nustatyta kompetencija prižiūrėti tik mokslo ir studijų institucijų akademinės bendruomenės narių veiksmus, susijusius su akademinės etikos standartų ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų laikymusi (šiuo atveju mokslinėje veikloje ir mokslo (meno) sklaidoje). Tarnyba nėra imperatyviai įpareigota atlikti mokslinius tyrimus ir skelbti jų rezultatus. Atsižvelgiant į tai, kad prašyme pareiškėjas nenurodė, kokie Tarnyboje moksliniai tyrimai atliekami, t. y. šis pareiškėjo prašymas yra nekonkretus, todėl nesuprantamas turinio prasme (Taisyklių 24.3 papunktis), Tarnyba neturi galimybės į jį atsakyti aiškiai ir išsamiai; vadovaudamiesi gero administravimo principu, prašo patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus. 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalyje „Dėl 5.2 prašymo“ nurodyta, kad atsižvelgdami į tai, kad pareiškėjo klausimas (Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų?) yra nekonkretus, todėl nesuprantamas (Taisyklių 24.3 papunktis), ir vadovaudamiesi gero administravimo principu, prašo patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus (b. l. 11–15).

Pareiškėjas pateikė skundą Komisijai, prašydamas panaikinti Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalį, kuria nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1. Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2. Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų; įpareigoti Tarnybą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo Prašymas suteikti informaciją: 1. Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2. Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų.

Komisija 2023 m. kovo 16 d. Sprendimu nusprendė: pareiškėjo skundą tenkinti iš dalies; įpareigoti Tarnybą per VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą užbaigti pareiškėjo 2022 m. gruodžio 19 d. prašymo „Dėl įstatymo projekto“ dalies suteikti informaciją: „Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika“ (2 punktas) ir „Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų“ (5.2 papunktis) nagrinėjimo procedūrą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą; likusią skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 47–53).

Tarnyba 2023 m. kovo 17 d. Raštu, atsižvelgdama į tai, kad iki 2023 m. sausio 17 d. Rašte nustatyto termino Prašymo 2 ir 5.2 prašymai Tarnybai nebuvo patikslinti (Tarnyboje jie nebuvo gauti), ir vadovaudamasi Taisyklių 40 punktu, informavo pareiškėją, kad Prašymo 2 ir 5.2 prašymai laikomi nepaduotais (b. l. 16–17).

Komisijos 2023 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. 21RE-244 (AG-259/02-2023) pareiškėjo skundo dalį dėl reikalavimo, kuriuo prašoma panaikinti Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalį, kuria nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1. Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 2. Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų, atsisakyta priimti nagrinėti, o likusi pareiškėjo skundo dalis dėl reikalavimo, kuriuo prašoma panaikinti Tarnybos 2023 m. kovo 17 d. Raštą, kuriuo nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1.1) Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika; 1.2) Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų bei dėl išvestinio reikalavimo, kuriuo prašoma įpareigoti Tarnybą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo 2022 m. gruodžio 19 d. prašymą suteikti informaciją: 2.1) Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios

mokslinės veiklos kokybė, etika; 2.2) Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų, priimta nagrinėti (b. l. 24–28).

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Tarnybos 2023 m. kovo 17 d. Rašto teisėtumo ir pagrįstumo bei dėl Tarnybos įpareigojimo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą suteikti nurodytą informaciją.

Pareiškėjas skunde Komisijai teigia, kad Kontrolierius nepagrįstai ir neteisėtai atsisakė teikti informaciją. Neatsakė į Prašymo 2 punktą, o Kontrolieriaus nurodymas, kad neturi galimybės atsakyti aiškiai ir išsamiai, nes pareiškėjas nepateikė informacijos, kuri yra atsakovo dispozicijoje, yra neargumentuotas, pareiškėjui nekyla pareiga atskleisti atsakovui, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami atsakovo institucijoje. Neatsakė į Prašymo 5.2 papunktį, o Kontrolierius nurodymas, kad prašymas yra nekonkretus ir dėl to nesuprantamas, yra neargumentuotas; neaišku, kaip konkrečių mokslinių tyrimų nurodymas leistų Kontrolieriui suprasti, kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų; be to, pareiškėjui nėra pareigos informuoti atsakovą, kokie moksliniai tyrimai yra atliekami atsakovo institucijoje.

Tarnyba, nagrinėdama pareiškėjo Prašymą, veikė kaip viešojo administravimo subjektas, todėl ginčo atveju taikytinos ir VAĮ (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2023 m. sausio 1 d.) nuostatos.

VAĮ 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektai, be kita ko, teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją (1 punktas), konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais (2 punktas).

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Tarnyba 2023 m. sausio 17 d. Rašto ginčijamas dalis („Dėl 2 prašymo“ ir „Dėl 5.2 prašymo“) grindė Taisyklių 24.3 papunkčiu, ginčijamame 2023 m. kovo 17 d. Rašte vadovavosi Taisyklių 40 punktu.

Ginčo teisiniams santykiams taikytinos ir Taisyklės (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2022 m. rugsėjo 3 d.).

Pagal Taisyklių 35 punktą prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Taisyklių 24 punkte nurodyti reikalavimai prašymui ir skundai, pateikiamiems raštu; pagal Taisyklių 24.3 papunktį prašymas ir skundas turi būti konkretus ir suprantamas.

Pagal Taisyklių 40 punktą prašymas ar skundas, pateiktas raštu nesilaikant Taisyklių 23 ir (ar) 24 punktuose nustatytų reikalavimų, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos naudojant asmens prašyme ar skunde nurodytą kontaktinę informaciją grąžinamas (arba, jei dokumentai elektroniniai, pateikiama toliau išdėstyta informacija) asmeniui, pateikusiam prašymą ar skundą, nurodant tokio prašymo ar skundo grąžinimo priežastis, siūlant ištaisyti nustatytus trūkumus ir nustatant terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, trūkumams ištaisyti, jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip. Kai per institucijos nustatytą terminą asmuo nepateikia institucijai pagal Taisyklių 23 ir 24 punktuose nustatytus reikalavimus įforminto prašymo ar skundo, toks prašymas ar skundas laikomas nepaduotu.

Nagrinėjamu atveju Tarnyba 2023 m. sausio 17 d. Rašte dalyje „Dėl 2 prašymo“ laikė šį prašymą nekonkrečiu ir nesuprantamu, nes pareiškėjas nenurodė, kokie Tarnyboje moksliniai tyrimai atliekami, bei prašė pareiškėją patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus; dalyje „Dėl 5.2 prašymo“ nurodė, kad klausimas yra nekonkretus, todėl nesuprantamas ir prašė patikslinti šį prašymą iki 2023 m. sausio 27 d., nurodant

konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus. Tarnyba, priimdama ginčijamą 2023 m. kovo 17 d. Raštą, rėmėsi ta aplinkybe, kad 2023 m. sausio 17 d. Rašte buvo prašoma patikslinti Prašymo 2 punktą ir 5.2 papunktį, kurie nebuvo pareiškėjo patikslinti iki Tarnybos nurodyto termino, todėl vadovavosi Taisyklių 40 punktu ir ginčijamus prašymus laikė nepaduotais.

Pažymėtina, kad vientisos (vienos) procedūros metu, prieš priimant galutinį sprendimą, gali būti ir dažnai yra surašomas ne vienas viešojo administravimo institucijos dokumentas. Šie dokumentai paprastai atlieka tik pagalbinį, tarpinį ar aptarnaujantį vaidmenį ir jais dažniausiai nėra įforminami baigiamieji (galutiniai) kompetentingų (įgaliotų) asmenų sprendimai. Nesutinkant su procedūriniu sprendimu (veiksmu), šiuos nesutikimo argumentus galima pareikšti įstatymų nustatyta tvarka ginčijant galutinį sprendimą, kuomet būtų įvertinamas ir toks sprendimas (veiksmas) bei juo padarytų pažeidimų įtaka galutinio sprendimo teisėtumui. Tokia praktika formuojama Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (pvz., 2010 m. balandžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁸²²-172/2010; 2010 m. spalio 22 d. nutartis byloje Nr. AS¹⁴³-560/2010; 2011 m. birželio 20 d. nutartis byloje Nr. A261-69/2011; 2011 m. balandžio 11 d. nutartis byloje Nr. A556-403/2011; 2015 m. balandžio 15 d. nutartis byloje Nr. AS-822-556/2015; 2015 m. liepos 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1454-756/2015; 2015 m. rugsėjo 8 d. nutartis byloje Nr. A-595-261/2015; 2015 m. spalio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-1193-552/2015; 2017 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-429-520/2017).

Nagrinėjamo ginčo kontekste akcentuotina ir tai, kad Komisija, sprendama administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą Tarnybai dėl 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalies panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus, 2023 m. kovo 16 d. Sprendime, be kita ko, nurodė, kad „Komisijos vertinimu, Raštas laikytinas atitinkančiu Taisyklių apibrėžtį ir nėra teisinio pagrindo jį naikinti, tačiau pareiškėjo pažeistos teisės gauti jo prašymo nagrinėjimo procedūrą užbaigiantį atsakymą apginamos kitu būdu, t. y. įpareigojant atsakovę užbaigti Prašymo nagrinėjimą pagal Taisyklių 40 punktą ir procedūrą įgyvendinti per VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą terminą (Taisyklių 32 punktą). Šiuo aspektu turi būti pateiktas motyvuotas procedūrą užbaigiantis atsakymas. Komisija šioje byloje negali vertinti nustatytų trūkumų pagrįstumo, nes tik iš esmės atsakovei ginčo klausimais pateikus atsakymą, nesutikdamas su juo, šioje dalyje pareiškėjas turės teisę ginčyti procedūrą užbaigiantį atsakymą ir tuomet bus įvertinta visa Prašymo nagrinėjimo procedūra, o tuo pačiu ir tai, ar pagrįstai buvo pareiškėjas prašytas patikslinti Prašymą, ar aiškūs nustatyti trūkumai ir t. t. Toks vertinimas atitinka Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką (žr., pvz., 2020 m. balandžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-269-502/2020; 2020 m. gruodžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-758-822/2020)“.

Taigi, Komisija, nagrinėdama skundą dėl tam tikrą administracinę procedūrą užbaigiančio sprendimo, gali nagrinėti ir tarpinių (procedūrinių) aktų (sprendimų), teisėtumą ir pagrįstumą bei jų poveikį galutinio sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui. Todėl nagrinėjamu atveju, vertinant Tarnybos 2023 m. kovo 17 d. Rašto teisėtumą ir pagrįstumą, kartu vertintinos ir Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalys „Dėl 2 prašymo“ ir „Dėl 5.2 prašymo“, kuriose prašoma pareiškėjo patikslinti šiuos prašymus, nes pastarasis 2023 m. sausio 17 d. Raštas pareiškėjo Prašymo procedūros eigos kontekste laikytinas tarpiniu (procedūriniu) dokumentu, sudariusiu prielaidas Tarnybai priimti ginčijamą 2023 m. kovo 17 d. Raštą. Komisija, išanalizavusi Prašymo dalies, adresuotos Kontrolieriui, 1–7 punktus, vertindama šio Prašymo dalies 2 punktą ir 5.2 papunktį, negali sutikti su atsakovu, kad pareiškėjo suformuluoti prašymai (kas ir kokia tvarka kontroliuoja Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika bei kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų) yra nekonkretūs ar nesuprantami. Šiuo atveju sutiktina su pareiškėjo skundo teiginiais, kad Kontrolieriaus nurodymas, jog pareiškėjo Prašymo 2 punkte ir 5.2 papunktyje suformuluoti prašymai nekonkretūs, yra neargumentuotas. Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2022 m. gegužės 1 d.) 13.6 papunktyje nustatyta, kad Tarnyba, atlikdama jai ir kontrolieriui nustatytas funkcijas, turi teisę atlikti mokslinius ir kitus tyrimus, susijusius su akademinė etika ir savo veiklos tobulinimu, kuriuose

nedalyvauja Lietuvos mokslo ir studijų institucijose dirbantys asmenys, ir skelbti jų rezultatus; 12.6 papunktyje įtvirtinta, kad Tarnyba, įgyvendindama jai keliamą tikslą ir uždavinius, nustato gerąsias akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikas mokslinėje veikloje, mokslo (meno) sklaidoje, studijose ir su studijomis susijusioje veikloje ir prižiūri jų laikymąsi. Taigi, pareiškėjo suformuluoti Tarnybai klausimai iš esmės susiję su informacijos pateikimu apie Tarnybos veiklą – dėl vienos iš Tarnybos nuostatuose įtvirtintų funkcijų (12.6 papunktis) bei viena iš jos teisių (13.6 papunktis). Komisijos vertinimu, Tarnybos pareiškėjui nurodomas Prašymo patikslinimas, t. y. patikslinti prašymą „nurodant konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus“, negali būti laikomas tinkamu ir pagrįstu. Tarnyba jokių kitų argumentų dėl aptariamų Prašymo klausimų neaiškumo nepateikia. Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašte išdėstytas reikalavimas pareiškėjui nurodyti konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus iš esmės yra reikalavimas pareiškėjui pateikti pačios Tarnybos disponuojamą informaciją apie jos atliekamus mokslinius tyrimus, todėl, nenurodžius aiškių tokio reikalaujamo patikslinimo motyvų, negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu.

Komisijai sprendžiant, kad tarpinis dokumentas – Tarnybos 2023 m. sausio 17 d. Rašto dalys „Dėl 2 prašymo“ ir „Dėl 5.2 prašymo“, kuriose abiem atvejais prašoma pareiškėjo patikslinti Prašymą ir nurodyti konkrečius Tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, yra nepagrįstas, laikytina, kad ir ginčijamas 2023 m. kovo 17 d. Raštas, atitinkamai grindžiamas tuo, kad Prašymas nebuvo patikslintas, kaip nurodyta 2023 m. sausio 17 d. Rašto atitinkamoje dalyje, taipogi negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundas tenkintinas, skundžiamas Tarnybos 2023 m. kovo 17 d. Raštas naikintinas ir Tarnyba įpareigotina VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka ir terminais išnagrinėti pareiškėjo Prašymo 2 punkto ir 5.2 papunkčio prašymus bei atsakyti į juos, pateikiant pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo A.A. skundą tenkinti.

Panaikinti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos 2023 m. kovo 17 d. raštą Nr. S-41 „Dėl prašymo dėl įstatymo projekto“.

Įpareigoti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybą per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo A.A. 2022 m. gruodžio 19 d. prašymo „Dėl įstatymo projekto“ dalis „Kas ir kokia tvarka kontroliuoja Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamus mokslinius tyrimus, mokslinę veiklą, kaip užtikrinama tokios mokslinės veiklos kokybė, etika“ (2 punktas) ir „Kokios yra gerosios akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikos mokslinėje veikloje dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje atliekamų mokslinių tyrimų“ (5.2 papunktis) bei pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos nariai

Vilma Drigotienė

Vytautas Kurpuvesas